

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Francouzské frazeologismy obsahující názvy částí těla a jejich české ekvivalenty

Diplomantka: Bc. Zdeňka Hejduková

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 92 stran vč. bibliografie a vlastních příloh

Diplomantka si ve své práci stanovila za cíl vyexcerpovat relevantní vzorek francouzských idiomů obsahujících názvy částí těla, popsat je a zejména zkoumat, jakým způsobem lze tyto idiomy překládat do češtiny.

V teoretické části práce si nejprve vymezila pojem frazeologismu po stránce sémantické (charakteristická omezená kompozicionálnost významu) a po stránce formální (omezená kolokabilita; s. 11). V souladu s Čermákovým pojetím rozlišuje mezi termíny *frazém* a *idiom*, které pojmenovávají v zásadě totožné jednotky, ale jednou s odkazem na jejich stránku formální (frazém) a podruhé na stránku sémantickou (idiom). Rámcově také představila francouzskou terminologii a přístup k popisu frazeologismů (s. 12-13) a podrobně se věnovala různým klasifikacím frazémů, jak jsou traktovány v pracích Františka Čermáka a jeho spolupracovníků. Teoretická část je zpracována kvalitně a pečlivě. Jistou výhradu lze vyslovit k metodě práce s informacemi – až na výjimky (např. s. 12) autorka formuluje text bez odstupu od odkazovaných autorit, jen za (téměř) každým odstavcem mechanicky připojuje odkaz na pramen informací. Takový styl je obtížně slučitelný s kritickou argumentací, která je v lingvistice velmi žádoucí. Na s. 20 je citováno rozdělení idiomů podle autora jménem „Nurnberg“, kompletní odkaz chybí a dílo není citováno v bibliografii.

Pro analytickou část práce vyexcerpovala z výkladového slovníku *Le petit Robert* celkem 480 frazeologismů, z nichž na základě korpusu FrWac vybrala 300 nejfrekventovanějších. Výzkumný vzorek pak analyzovala z hlediska syntaktické struktury (s. 25-32) a zejména z hlediska translátologického, kde sledovala míru korespondence francouzského idiomu s možnými českými ekvivalenty. Syntaktická analýza frazémů se opírá o klasifikaci kolokačních výrazů F. Čermáka. Ta je v teoretické části nastíněna (s. 14), ale podrobněji ji autorka nerozebírá – nejasný zůstává podle mého soudu rozdíl mezi výrazy adkolokačními verbálními (*držet jazyk za zuby*) a výrazy propozičními indikativními (*píchnout do vosího hnízda*). Vlastní analýza a rozřazení do kategorií je většinou přesvědčivé, s několika otázkami, např.: *la tête tourne, les murs ont des oreilles, tiré par les cheveux* řazené jako nominální kolokace (s. 30), *d'un oeil critique* řazené jako modifikační kolokace (s. 31, ale možná je to jen otázka rozsahu dané kategorie), nebo pojem *přivlastňovací zájmeno* užitý v souvislosti s determinanty (s. 26).

Translátologické analýzy jsou pečlivé a přesvědčivé, autorka uvádí u řady frazémů konkrétní kontext z korpusu. V některých případech mám o řazení určité pochybnosti – např. u idiomů, které mají mít v češtině doslovný ekvivalent, najdeme dvojice *tête de lard* – *hlava skopová*, *l'oreille musicale* – *hudební sluch*, *lécher le cul* – *lézt do zadku*. Naopak rčení *voir la paille dans l'oeil du voisin et ne pas voir la poutre dans le sien* (s. 51) je odkaz na známou novozákonní citaci (Mt 7,3), která proto má doslovný český ekvivalent. Při takto rozsáhlém vzorku je však určité procento chyb nevyhnutelné.

Po formální stránce práce zcela odpovídá požadavkům, francouzské résumé by zasloužilo formální korekturu a mírnou jazykovou revizi.

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **velmi dobrou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(vedoucí DP)

V Českých Budějovicích, dne 21. května 2014